

Ppłk Jurij Mironowicz Kosenko (1945)

Jurij Mironowicz Kosenko

Honorowy Obywatel Miasta Torunia

Podpułkownik, otrzymał honorowe obywatelstwo miasta Torunia 28 czerwca 1945 roku. Tytuł ten został nadany jako podziękowanie społeczeństwa Torunia za wyzwolenie miasta. W jego wyzwoleniu brały udział niecałe dwie dywizje (71 i 136) 47 korpusu 70 armii 2 Frontu Białoruskiego, dowodzonej przez gen. płka Wasyla Popowa. 25 stycznia 1945 roku Toruń został całkowicie okrążony przez wojska radzieckie, które zastosowały blokadę twierdzy. Bezpośrednie walki o Toruń rozpoczęły się 23 stycznia. Wieczorem 30 stycznia dowódca 70 armii gen. płk. Wasyl Popow wystosował ultimatum do komendanta twierdzy gen. Lüdecke, wzywając go do kapitulacji. Dowództwo niemieckie przerwało jednak pierścień okrążenia i wycofało się w kierunku północno-zachodnim. 1 lutego około 9 rano do miasta wkroczyła od strony Chełmińskiego Przedmieścia czołówka radzieckich wojsk, wchodzących w skład pułku Kosenki.

Podczas posiedzenia Miejskiej Rady Narodowej ppłk Jurij Mironowicz Kosenko, którego oddział, jako pierwszy wkroczył 1 lutego do Torunia, powiedział: "Mieliśmy do dyspozycji silną artylerię ciężką i polową, tak że miasto mogliśmy zdobyć bardzo szybko. Jednak ogień artyleryjski zniszczyłby w dużej części wasz piękny gród. Zniszczeniu mogłyby ulec przede wszystkim wspaniałe zabytki, które codziennie podziwialiśmy z naszych pozycji. W sztabie naszym zapadła decyzja: Do zdobycia miasta użyć piechoty, która z bronią w ręku oczekiwała na rozkaz ataku pod Rubinkowem, na Wrzosach i pod Nieszawą [sc. Nieszawką]."

Nadanie tego tytułu Kosence odbyło się podczas obrad nadzwyczajnego posiedzenia Miejskiej Rady Narodowej. Treść dyplomu sformułowano następująco: "My Miejska Rada Narodowa i Zarząd Miasta Torunia, czyniąc imieniem całego społeczeństwa toruńskiego pomni ofiary poniesionej przez bohaterską Armię Czerwoną w walce z nawałą teutońską i dając wyraz szczególnej wdzięczności temu pułkowi, który brał udział w oswobodzeniu miasta i został przez naczelne dowództwo Armii Czerwonej wyróżniony mianem - *Pułku Toruńskiego*, obdarzamy jego dowódcę ppłk. Juryj Mironowicza Kosenko godnością honorowego obywatela miasta Torunia". Przy wręczaniu dyplomu Stanisław Żółtowski, wiceprezydent miasta (z ramienia PPR), złożył w imieniu Zarządu Miejskiego serdeczne życzenia Kosence, zapewniając, że całe społeczeństwo jest wdzięczne pułkowi toruńskiemu.

Źródła:

- R. Sudziński, *W Polsce Ludowej (1945-1975) [w:] Toruń dawny i dzisiejszy. Zarys dziejów, pod red. M. Biskupa, Warszawa-Poznań - Toruń 1983, s. 529-532.*
- M. Golon, *Honorowe Obywatelstwo Miasta Torunia i inne ważne wyróżnienia nadawane przez władze miasta w latach 1945-1989, "Rocznik Toruński", t. 29, 2002, s. 157-161.*

[>>> Wróć do listy Honorowych Obywateli Miasta Torunia](#) [1]

Odnośniki:

[1] <https://www.um.torun.pl/pl/node/1663>